

U. Po tem takem je lahko razumeti, da so radostni sprejeli in veseli poslušali poslance, kateri so v njihovem jeziku jim razlagali verske nauke in obhajali službo božjo. Domača beseda je storila, da je bilo slovensko ljudstvo vneto za sveto vero. Godilo se je to v devetem stoletji, in tedaj so bili Sloveni tolikanj srečni, da se je ustanovilo jim slovstvo in je v njihov jezik bilo sprejeto celó sveto pismo.

T. Deveto stoletje je bilo slovansko; kakor bode, ako Bog da in sreča junaška, tudi devetnajsto!

Cerkvena godba.

Ne bo od več, ako „Tovarš“ svojim dobromislečim tovaršem tudi kaj pové o cerkveni godbi. Reči moramo, da se po Slovenskem cerkveno orglanje in petje že nekaj let precej boljša, in rekli bi, da tako dobro napreduje, kakor marsikje pri sosedih. Vendar pa je še mnogo orglavcev ali organistov, ki se termasto derzé svojih mnenj in nikakoršnega dobrega sveta o tem nočejo sprejeti, ker mislijo, da je to nepristojno i. t. d. Drugi so zopet, ki pravijo: „Ljudje hočejo tako imeti; jaz pa jim rad postrežem, akoravno vem, da tega pa unega ni spodobno igrati v cerkvi“ i. t. d. Tak izgovor je pa popolnoma prazen. Ali orglavec zato orgla v cerkvi, da ljudi kratkočasi? Ali ni cerkvena godba zato, da se v cerkvi povikšuje božja čast, in da se duh pobožnih vernikov dviguje k Bogu?

Da bi orglavci in vsi, ki imajo kaj opraviti ali zapovedovati o cerkveni godbi, o tem prav mislili, smo nabrali nekaj cerkvenih ukazov o pobožni godbi, ktere naj bi brali vsi, ki jim je kaj mar za resnično pravo cerkveno godbo.

1. „Taka godba, v kateri je ali z orglami ali s petjem vpletenega kaj nespodobnega ali nečistega, nej se odpravi iz cerkve“. (Trid. zbor l. 1562.)

2. „Naj več se je varovati, da godba, ki mora povikševati in oznanovati božjo čast, ne bo podobna teatralskim, nespodobnim ali vojskinim napevom“. (Zbor v Toledi l. 1566.)

3. „Ker se je v nekterih krajih orglanje popačilo, je treba da se zboljša zato, da se odpravijo nasladni glasi, kateri motijo sv. molitve in pobožnega duha pri poslušavcih“. (Zbor avgsb. l. 1567.)

4. „Ukazuje se, da škofje ne smejo terpeti, da bi orglavci igrali mehkužne in teatralične napeve. Še celó kaznujejo naj se taki, in če potem še enkrat to storé, naj se kaznujejo z zaporom“. (Zbor v Mehelnu l. 1570.)

5. V nedeljih in praznikih pri veliki maši naj pevci pojejo: *Pristop* (Introitus), *Gospod*, *usmili se!* (Kyrie) in *slavo* (Glorijo). Po listu naj pevski vodja (Präcentor) z vsem ljudstvom poje kako pobožno pesem v maternem jeziku. Po povzdigovanji naj se zopet poje kaka domača pesem. (Bresl. sinoda l. 1592.)

Tičje pismo.

Ljubi „Tovarš!“

Slišimo, da imaš opraviti z domačimi učitelji, katerim je izročena nježna človeška mladost. Znano nam je tudi, da si že večkrat spregovoril kako ljubeznjivo besedico za nas, uboge stvarice; zato te prosimo, ljubi „Tovarš“, razglasi še enkrat ta le za nas toliko važni ukaz, kateri je bil že večkrat oklican, pa se še prav malo, malo spolnuje. Glasí se od 16. jun. 1852. l. pod št. 14.164 tako le: „Povsod se je že več let kazalo, kako se množijo merčesi, kateri škodujejo polju, sadnemu drevju in vinski terti kakor tudi gozdom, in tudi letos se slišijo po deželi tožbe, koliko škode so naredile drevju gosence. To je pa posebno temu pripisovati, ker se tiči, ki se živé s temi merčesi, tako neusmiljeno zalazvajo in zatirajo, zlasti pa pevski tiči. C. k. poglavarstvo ponavlja že v starejih predpisih vterjeno prepoved, ter prepoveduje jajčica in mlade tičke iz gnjezd jemati in manje vertne in gozdne tiče o valjenju, to je, od mesca marca do konca avgusta, bodi si kakor koli, loviti in streljati. Okrajne oblastnije naj skerbno čujejo, da se ta prepoved spolnuje, in tiste, kateri ravnaajo zoper to prepoved, naj kaznuje brez milosti s primernimi policijskimi kaznimi v denarji, ali z zaporom. Verh tega naj se oistro ravna z ljudmi, kateri brez vsake pravice tiče lové, in naj več iz mladostne lahko-mišljenosti zalazvajo te koristne živali. Na terjih naj se dobro skerbí, da se tiči ne prodajajo o prepovedanem času; če se